

9.10.2025

Vammaisneuvoston lausunto koskien hyvinvointialuestrategian 2026–2029 luonnosta

Vammaisneuvosto toteaa, että strategialuonnoksessa on tunnistettavissa hyviä tavoitteita ja vammaisneuvosto kannattaa strategialuonnokseen kirjattuja palvelulupauksia ja painopisteitä. Vammaisten henkilöiden näkökulma jää luonnoksessa kuitenkin liian vähälle huomiolle. Strategiaan tulee kirjata vammaisten asukkaiden hyvinvointia parantavia tavoitteita ja tähän liittyviä mittareita. Vammaisneuvoston mielestä ensimmäiseen painopistealueeseen ”Palvelumme vastaavat asukkaiden tarpeisiin” tulee tehdä seuraavia lisäyksiä ja tarkennuksia:

- Asiakkaiden kohtaamista parannetaan panostamalla henkilökunnan koulutukseen ja toimintakulttuurin kehittämiseen, jotta henkilökunnalla olisi valmiuksia kohdata erilaisia asiakkaita ja tunnistaa heidän palvelutarpeitaan.
- Palveluiden vaikuttavuuden parantaminen edellyttää, että lisätään asiakkaan mahdollisuuksia valita omiin tarpeisiinsa parhaiten soveltuva toimiva palvelukokonaisuus. Palveluvalikosta tulee poistaa lakiin perustumattomia rajoittavia määritelmiä, jotka vaikeuttavat palvelukokonaisuuden muotoutumista. Myös toimialojen välistä yhteistyötä tulee tiivistää, jotta asiakkaita pystytään ohjaamaan sujuvasti oikeiden vaikuttavien palveluiden piiriin.
- Palvelujen saatavuutta parannetaan kehittämällä yhdenvertaisesti kaikkia yhteydenottokanavia saavutettaviksi, selkeiksi ja sujuviksi. Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus valita itselleen sopivin yhteydenottotapa. Digi- ja etäpalvelut tukevat palvelujen saatavuutta, mutta ne eivät saa olla ainoa eivätkä ensisijainen yhteydenottokanava.
- Asiakasymmärryksen parantamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi asiakaspalautetta tulee kerätä systemaattisesti kaikilta hyvinvointialueen palveluita käyttäviltä asiakkailta.

Ensimmäisen painopisteen mittareihin vammaisneuvosto esittää lisättäväksi vammaisten asukkaiden hyvinvointiin liittyvän tavoitteen ja mittarit:

Tavoite: Vammaispalveluiden saatavuus

Tähän kohtaan alla olevat kolme mittaria:

1. Vammaispalveluhakemusten käsittelyajat (pyrkimyksenä 3kk tai alle)
2. Vammaispalveluiden palvelutarpeen arvioon pääsy (tavoitteena lain asettama 7vrk)
3. Kuinka pian palvelupäätöksen myöntämisestä asiakas saa tarvitsemansa palvelun

9.10.2025

- Strategialuonnoksen kohtaa 3.1. vammaisneuvosto esittää muutettavan muotoon: “hoidon ja palveluketjujen katkeamattomuus ja jatkuvuus”.
- Kohta 2.6 esitetään poistettavaksi. Se antaa digipalveluille liian suuren painoarvon muihin palveluihin nähden.

Työntekijöiden hyvinvointi vaikuttaa suoraan asiakaspalvelun laatuun. Vammaisneuvosto toteaa, että riittävät resurssit, kilpailukykyinen palkkaus ja työntekijöiden mahdollisuus tehdä työnsä hyvin ovat keskeisiä tekijöitä henkilöstön hyvinvoinnissa. Hyvinvointialueella tehtävää perustyötä tulee kunnioittaa ja arvostaa. Henkilöstön voidessa hyvin, myös asiakkaat voivat paremmin.

Vammaisneuvosto huomioi, että painopistekohdassa “Teemme vaikuttavaa yhteistyötä”, ei mainita vaikuttamistoimielimiä. Vaikuttamistoimielimet ovat tiettyjen väestöryhmien tärkeä vaikuttamiskanava, siksi strategiaan tulee lisätä, että hyvinvointialue tiivistää yhteistyötä vaikuttamistoimielinten kanssa ja tukee niiden vaikuttamismahdollisuuksia. Vammaisneuvosto korostaa lisäksi viestinnän ja infotilaisuuksien tärkeyttä, jotta asukkaat saavat kattavasti tietoa, pystyvät osallistumaan hyvinvointialueen toiminnan ja palveluiden kehittämiseen sekä löytävät oikeiden palvelujen äärelle. Viestinnässä ja digipalveluiden kehittämisessä on huomioitava saavutettavuus.

Taloudellisesti kestävien ratkaisujen tulee perustua pitkäjänteisyyteen. Hyvinvointialueella tulee panostaa ajoissa perusterveydenhuoltoon pääsyyn, jotta erikoissairaanhoidon kulut eivät kasva. Apuvälineissä laatuun panostaminen ja niiden helppo saatavuus vähentää kustannuksia muualla. Säästötoimia ei tule kohdistaa palveluihin tai apuvälineisiin, jotka ovat välttämättömiä vammaisille henkilöille.

Vantaa 9.10.2025

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaisneuvosto